

Sygn. akt I C 559/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Włodarczyk

Protokolant: Magdalena Adamus

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2017 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. J.

przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W.

o zapłatę

orzeka:

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda S. J. kwotę 111.481,58 zł (sto jedenaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 września 2014r do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.498,78 zł (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt osiem złotych siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 5.995,54 zł (pięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt cztery grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, od uiszczenia których powód był zwolniony;
5. nakazuje ściągnąć od powoda z zasądzonego na jego rzecz w punkcie 1 sentencji wyroku roszczenia na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 8.670,65 zł (osiem tysięcy sześćset siedemdziesiąt złotych sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, od uiszczenia których powód był zwolniony.

Sygnatura akt I C 559/15

UZASADNIENIE

Powód S. J. w pozwie z dnia 17.12.2015 r., sprecyzowanym pismem z dnia 13.01.2016 r. (k. 59) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 272.682,51 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5.09.2014 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia stanowiących jego własność budynków w miejscowości (...) tj. domu jednorodzinnego oraz budynku gospodarczego. Wskazał, że wartość budynków została określona w polisie jako suma ich ubezpieczenia, co zostało potwierdzone przez pozwanego zawarciem polisy. Podniósł, że w nocy z 6 na 7 sierpnia 2014 r. w/ w budynki uległy spaleni z nieznanymi przyczyn. Zgłosił ubezpieczycielowi tj. pozwanemu szkodę, a pozwany

decyzją z dnia 4.09.2014 r. przyznał mu odszkodowanie w łącznej wysokości 27 318,42 zł. Zdaniem powoda decyzja ubezpieczyciela jest niesłuszna, ponieważ szkoda wywołana pożarem jest szkodą całkowitą i z tytułu jej powstania powodowi należało się odszkodowanie w kwocie 300 000zł (suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego wynosiła 250 000 zł, a budynku gospodarczego 50 000zł). Wobec tego pismem z dnia 31.03.2015r. powód zgłosił pozwanemu swoje zastrzeżenia, żądając wypłaty pełnych sum ubezpieczenia za zniszczone budynki, pomniejszonych o wypłacone już kwoty, załączając do pisma prywatne opinie osoby z uprawnieniami budowlanymi na temat stanu technicznego budynków. W odpowiedzi na to pismo pozwany odmówił wypłaty dodatkowej sumy tytułem odszkodowania. Zdaniem powoda budynki uległy zniszczeniu w takim stopniu, że nie nadają się do użytku i należy je rozebrać.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. Pozwany przyznał, że budynek mieszkalny i gospodarczy należące do powoda były ubezpieczone w ramach ubezpieczenia (...), przyznał również, że budynki te uległy uszkodzeniu na skutek pożaru. Wskazał, że wypłacił odszkodowanie w kwocie 27.318,19zł stosując potrącenie 75% zużycia (ubezpieczenie było zawarte w wartości rzeczywistej, która w §2 pkt 22 łączącej strony umowy, jest definiowana jako wartość nowa pomniejszona o wartość stanowiącą iloczyn stopnia zużycia technicznego i wartości nowej). Sumy ubezpieczenia, których wypłaty domaga się powód stanowią tylko górną granicę odpowiedzialności pozwanego, nie stanowią gwarantowanej wypłaty świadczenia. Zdaniem pozwanego wszystkie elementy w obu budynkach objęte pożarem i uszkodzone w wyniku jego działania, zostały uwzględnione w kosztorysie. Pozwany wskazał, że sposób wyliczenia szkody został dokonany zgodnie z §16 ust. 1,2 i 3 OWU, w związku z czym rozmiar szkód został oszacowany przez rzeczoznawcę (...) w oparciu o ofertowy kosztorys sporządzony według zasad panujących w budownictwie, z zastosowaniem aktualnych baz cen obowiązujących w (...) i obejmujących regionalny poziom cen i z uwzględnieniem rozmiaru szkód, które powstały w wyniku pożaru. Pozwany nie był zobligowany do powołania ekspertów zewnętrznych. Nadto podniósł, że działanie ognia w budynku gospodarczym miało ograniczony zasięg, pożar jedynie częściowo uszkodził oba budynki, w związku z tym nie ma konieczności rozebrania ich w całości, a więc brak jest podstaw do uznania szkody całkowitej. Pozwany podniósł nadto, że przed pożarem budynki były niezamieszkałe. Zarzucił, że powód po pożarze nie podjął prac związanych z zabezpieczeniem i odbudową budynków, co powoduje ich dalszą degradację.

1. Ustalenia faktyczne.

W sprawie niesporne były następujące okoliczności.

Stanowiące własność powoda S. J. budynki tj. dom jednorodzinny i budynek gospodarczy położone w miejscowości (...), (...)-(...) K. były od dnia 29.06.2014 r. do dnia 28.06.2015 r. objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie polisy ubezpieczenia (...) nr (...). W polisie wskazano, że zakres ubezpieczenia obejmuje m.in. zdarzenia losowe. Jako sumę ubezpieczenia wskazano w odniesieniu do budynku jednorodzinnego kwotę 250 000zł, w odniesieniu do budynku niemieszkalnego kwotę 50 000 zł, a co do mienia ruchomego kwotę 30 000 zł. Suma ubezpieczenia nie była ustalona w oparciu o wycenę przedmiotowych budynków przez rzeczoznawcę, została określona na podstawie danych przedstawionych przez powoda i zgodnie z jego twierdzeniami. W zawartej umowie ubezpieczenia strony zgodnie oświadczyły i przyjęły, że do umowy mają zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...), ustalone uchwałą Zarządu (...) S.A nr (...) z dnia 18.12.2013 r. Ogólne warunki mające zastosowanie do polisy nr (...) stanowiły, że za zdarzenie losowe uznaje się m.in. ogień (§2 pkt 133a OWU), suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu nieruchomości to określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności pozwanego - (...) (§2 pkt 130 OWU), wartość nowa to wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszono (§2 pkt 120 OWU), wartość rzeczywista to wartość nowa pomniejszona o wartość stanowiącą iloczyn stopnia zużycia technicznego i wartości nowej (§2 pkt 122 OWU), koszty uprzątnięcia miejsca zdarzenia po zaistnieniu szkody to koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z kosztami ich składowania i utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku (§2 pkt 41 OWU). W §15 ust. 1 OWU wskazano, że wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia, z tym że dla domu jednorodzinnego o konstrukcji palnej, jeżeli jego wiek na pierwszy dzień okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie przekracza 30 lat, wysokość odszkodowania ustala się w wartości rzeczywistej, natomiast w odniesieniu do budynku

niemieszkalnego ta sama zasada ma zastosowanie, jeżeli jego wiek ustalony w tej samej dacie przekracza 20 lat (§15 pkt 2 a, b OWU). Regulacja te mają zastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż w treści polisy strony ustaliły, że objęty ochroną ubezpieczeniową dom jednorodzinny i budynek niemieszkalny należące do powoda, zostały wybudowane w 1969 r., nadto konstrukcję domu jednorodzinnego określono jako palną, zatem na datę początkową ubezpieczenia powyższe nieruchomości miały zdecydowanie więcej niż 30 i 20 lat. W §5 ust. 1 pkt 2 OWU dotyczącym ubezpieczenia nieruchomości postanowiono, że w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, pozwany (...) pokrywa poniesione przez ubezpieczonego koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody. W §16 ust. 1, 2, 3 OWU wskazano sposób ustalania wysokości odszkodowania z tytułu ubezpieczenia domu i budynku niemieszkalnego.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowody: kopia polisy (...) nr (...) k. 18, OWU (...) k. 106-137, zeznania powoda S. J. k. 164-164v, zeznania świadka A. G. k. 158-159)

W nocy z 6 na 7 sierpnia 2014 r. wymienione budynki stanowiące własność powoda uległy spaleni z nieustalonych przyczyn. Powód zgłosił pozwanemu szkodę, domagając się wypłaty odszkodowania. Decyzją z dnia 4 września 2014 r. pozwany przyznał na rzecz powoda tytułem odszkodowania : za zniszczenia w domu jednorodzinnym kwotę 22.341,19 zł, za zniszczenia w budynku niemieszkalnym (gospodarczym) kwotę 4.977,23 zł, łącznie odszkodowanie w wysokości 27.318,42 zł. Powód nie zgodził się z tą decyzją i w pismach kierowanych do pozwanego wnosił o przyznanie dodatkowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej sumie ubezpieczenia tj. 300.000 zł. Pozwany w odpowiedzi nie uwzględnił żądania powoda, wskazując brak podstaw do zmiany stanowiska.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowody: informacja KP Państwowej Straży Pożarnej w Z. k. 89, informacja KP w S. k. 90, informacja o szkodzie k. 100-102, postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia k. 98-99, druk zgłoszenia szkody k. 87-88, decyzja z dn. 4.09.2014 r. wraz z kosztorysem k. 14-17, 91-97, korespondencja stron k. 9-11, 20,103-105)

Sporny w sprawie był zakres zniszczeń budynków należących do powoda, a co za tym idzie wysokość poniesionej szkody. W odniesieniu do tego zagadnienia dokonano następujących ustaleń faktycznych :

Decyzjami z dnia 31.08.2015 r. nr (...) i nr (...) Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Z. nakazał wykonać rozbiórkę przedmiotowych budynków należących do powoda tj. budynku mieszkalnego i budynku gospodarczego, usytuowanych na działce nr ewid. (...) w miejscowości B., zakreślając termin na wykonanie w/w prac od 15.10.2015 r. do 30.06.2016 r. W uzasadnieniu powyższych decyzji wskazano, że na podstawie oględzin dokonanych na posesji powoda stwierdzono:

- w odniesieniu do budynku mieszkalnego, iż w wyniku pożaru „całkowitemu uszkodzeniu uległ dach budynku oraz ściany konstrukcyjne budynku oraz stropy. Ściany pozostałe po zaistniałym pożarze posiadają liczne uszkodzenia, pęknięcia, zarysowania oraz odspojenia materiału budulcowego. W wizualnej ocenie dokonanej przez uprawnionych inspektorów tut. organu obiekt nadaje się do całkowitej odbudowy lub rozbiórki”;

- w odniesieniu do budynku gospodarczego, iż w związku z zaistniałym pożarem „całkowitemu uszkodzeniu uległ dach budynku. Ponadto, stwierdzono liczne zarysowania ścian budynku, odspojenia materiału budulcowego oraz postępującą korozję elementów budynku uwidocznionych na zgromadzonej dokumentacji fotograficznej”

(dowód: kopie decyzji (...) w Z. z dn. 21.08.2015 r. nr (...) i nr (...) k.12, 21)

Stan techniczny budynku mieszkalnego powoda po pożarze był zły. Wszystkie elementy konstrukcyjne tj. ściany, stropy i dach, za wyjątkiem fundamentów, znajdowały się w stanie awaryjnym. Ustrój konstrukcyjny budynku uległ zniszczeniu, przekroczone zostały stany graniczne użytkowania i nośności. Zniszczeniu w wyniku pożaru uległy pozostałe elementy budynku tj. elementy wykończeniowe (tynki, okładziny, malowanie, podłogi i posadzki, stolarka) oraz elementy wyposażenia (instalacja elektryczna, piec kaflowy i trzon kuchenny). W związku z rodzajem i zakresem zniszczeń, w tym przede wszystkim elementów konstrukcyjnych, budynek ten nie nadawał się do remontu, a ekonomiczne uzasadnienie miała jedynie jego rozbiórka.

Stan techniczny budynku gospodarczego po pożarze przedstawiał się podobnie jak stan budynku mieszkalnego, był zły, stan elementów konstrukcyjnych tj. fundamentów i ścian był generalnie średni, ściany wewnętrzne były popękane, ściany szczytowe groziły zawaleniem, strop drewniany ze znacznymi ubytkami pułapu, więźba dachowa zniszczona, brak 85% pokrycia. Ewentualny remont budynku wymagałby jego całkowitej odbudowy (poza fundamentami oraz ewentualnie ścianami parteru). Koszty robót remontowych byłyby znacznie wyższe niż wartość nowych elementów. Budynek gospodarczy nie nadawał się zatem do remontu, a ekonomiczne uzasadnienie miała jego rozbiórka.

Wartość nowa (odtworzeniowa) budynku jednorodzinnego (mieszkalnego) wynosi 168 000 zł, a budynku niemieszkalnego (gospodarczego) wynosi 74 000 zł, łącznie wartość nowa przedmiotowych budynków wynosi 242 000 zł. Wartość rzeczywista budynku jednorodzinnego (wartość nowa pomniejszona o zużycie techniczne 50%) wynosi 84 000 zł, natomiast w przypadku budynku gospodarczego wartość ta, przy przyjęciu zużycia technicznego w wysokości 55%, wynosi 33 300. Łącznie wartość rzeczywista przedmiotowych budynków stanowi kwotę 117 300 zł. Wysokość kosztów uprzątnięcia miejsca zdarzenia po zaistnieniu szkody odnośnie budynku mieszkalnego to 13 600 zł, a budynku gospodarczego to 7 900 zł, łączny koszt uprzątnięcia to 21 500 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości G. M. –k. 171-203, 227-231, zeznania powoda S. J. k. 164-164v, zeznania świadka M. S. k. 159)

1. Ocena dowodów.

Jak już wyżej wskazywano, większość istotnych okoliczności faktycznych w tej sprawie była niesporna i zostały one przez strony przyznane. Przyznanie to nie budzi wątpliwości, ponieważ w istocie te okoliczności faktyczne zostały udowodnione dokumentami w postaci polisy (...) nr (...) -k. 18, OWU – k. 106-137, informacją Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Z. k. 19, informacją KP w S. k. 90, informacją o szkodzie k. 100-102, postanowieniem o odmowie wszczęcia dochodzenia k. 98-99, zgłoszeniem szkody k. 87-88, decyzją pozwanego z dn. 4.09.2014 r. o przyznaniu świadczenia wraz z kosztorysem k. 14-17, 91-97, korespondencją stron z wezwaniem pozwanego o wypłatę świadczenia k. 9-11, 20, 103-105, decyzjami Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego z dn. 21.08.2015 r. nr (...) i nr (...) - k.12,21. Sąd dał wiarę w/w dowodom, żaden z nich nie był kwestionowany.

Sąd dał wiarę opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości G. M.. Biegły wydał opinię po analizie całej dostępnej i zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji, w tym dokumentacji zdjęciowej budynków, a także po oględzinach terenu nieruchomości, na której były posadowione budynki. Wprawdzie budynki na datę wydawania opinii były już po rozbiórce, nie mniej jednak zachowane dokumenty, w tym decyzje administracyjne i stosunkowo obszerna dokumentacja zdjęciowa dotycząca przedmiotowych nieruchomości powoda, pozwalała na poczynienie obiektywnych ustaleń i udzielenie odpowiedzi na pytania sformułowane w tezie dowodowej. W opinii biegły opisał wnioski, które wyciągnął, a także je uzasadnił. Opinia jest więc pełna, kompletna, kategoryczna. Opinia biegłego pozwoliła na zweryfikowanie prawdziwości zeznań powoda, którym także dano wiarę. Biegły potwierdził, że stan techniczny budynków był zły, a stopień ich zniszczenia na skutek pożaru był na tyle znaczny, że nie nadawały się one do remontu i z ekonomicznego punktu widzenia uzasadniona była ich rozbiórka. W tym zakresie opinia biegłego koreluje z treścią decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nakazujących rozbiórkę obydwu budynków. Nie może zatem budzić wątpliwości zakres uszkodzeń budynków. Opinia biegłego pozwoliła także na poczynienie ustaleń w zakresie wysokości szkody poniesionej przez powoda. Należy przy tym podkreślić, że brak podstaw do kwestionowania przyjętej metodologii wyliczenia wartości szkody tj. przyjętych wskaźników, wartości, technik w celu określenia wartości końcowej szkody, odpowiada ona przyjętym w tym zakresie regulacjom prawnym i jest powszechnie stosowana. Nadto wyliczenia te zostały oparte na OWU. Ponadto w opinii biegły udzielił wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie pytania i zarzuty strony pozwanej, w sposób przekonujący wyjaśniając zgłoszone wątpliwości. Strona powodowa nie kwestionowała opinii biegłego. W związku z tym brak podstaw do podważania wyliczonej przez biegłego wartości szkody, w tym zakresie Sąd w całości oprął swe ustalenia na opinii biegłego.

Sąd dał wiarę przesłuchanym w sprawie świadkom A. G. i M. S., ich zeznania znajdują bowiem poparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, jak również koreluje z zeznaniami powoda.

3. Ocena prawna.

Powództwo częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotowe budynki powoda od dnia 29.06.2014 r. do 28.06.2015 r. na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia (...) podlegały ochronie ubezpieczeniowej świadczonej przez pozwanego. Ochrona ta obejmowała między innymi ryzyko zdarzeń losowych, w tym pożaru. Pozwany uznał roszczenie powoda, przyznając mu świadczenie za zniszczenia w obydwu budynkach w łącznej wysokości 27.318,42 zł. Zdaniem powoda kwota ta jest zaniżona, ponieważ szkoda wywołana pożarem jest szkodą całkowitą i winna zostać mu wypłacona kwota odpowiadająca sumie ubezpieczenia tj. 300 000 zł. Przedmiotem sporu była zatem wysokość należnego powodowi odszkodowania. W pierwszej kolejności należy wskazać, że wskazane stanowisko powoda jest nie do zaakceptowania. Przekonanie o wysokości należnego w związku ze spalaniem się budynków odszkodowania, powód bowiem zasadniczo opiera nie tyle na faktycznej wiedzy w zakresie rzeczywistych kosztów doprowadzenia budynku do stanu poprzedniego, co na kwocie, na jaką została ustalona wartość ubezpieczanych budynków podczas zawierania umowy ubezpieczenia, tj. sumie 300 000 zł. Tego rodzaju założenie jest jednak całkowicie błędne. Z samej bowiem swojej istoty odszkodowanie należne jest wyłącznie w granicach szkody rzeczywiście poniesionej przez ubezpieczonego, zaś suma ubezpieczeniowa, od której zależna jest wysokość składki, limituje jedynie maksymalną jego wysokość. Jednocześnie kwestia tego, czy szacując wartość ubezpieczonego przedmiotu (nieruchomości) strony ją zawyżyły lub zaniżyły, z punktu widzenia sprawy o odszkodowanie nie ma istotnego znaczenia. Zgodnie z art. 824§1 k.c. suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności pozwanego. Strony nie umówiły się w tym zakresie w sposób odmienny, nie dokonały żadnych odstępstw, §2 pkt 100 OWU mający zastosowanie do zawartej umowy ubezpieczenia, definiuje w ten sam sposób sumę ubezpieczenia. W §15ust. 1 OWU postanowiono, że wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia nie stanowi zatem gwarantowanej wypłaty świadczenia. Wbrew twierdzeniom powoda, brak podstaw do przyjęcia, aby w zakresie wyliczenia szkody przyjąć wartość nową (odtworzeniową) i ustalić szkodę całkowitą. Wyliczenie wysokości szkody w oparciu o wartość nową nie może mieć zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 2 a i b OWU w odniesieniu do domów jednorodzinnych i budynków niemieszkalnych (a ten rodzaj budynków był objęty ubezpieczeniem przez pozwanego), których wiek przekracza odpowiednio 30 i 20 lat, należy przyjąć zasadę wartości rzeczywistej. Nie był przedmiotem sporu wiek budynków, który w tym przypadku mógłby stanowić podstawę (kryterium) do przyjęcia innej zasady wyliczenia, powód odnośnie wieku budynków wskazał, że zostały wybudowane w 1969 r., co znalazło wyraz w treści polisy. Konkludując należy podkreślić, że odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie mogła być rozpatrywana jedynie w oparciu o treść umowy łączącej strony. Należy przy tym zaznaczyć, że suma ubezpieczenia zawarta w polisie jest ustalana w oparciu o wywiad z klientem i na podstawie jego deklaracji o wieku budynku, materiałów z jakich został wybudowany jest ustalana szacunkowa wartość budynku, informacje podawane przez ubezpieczającego nie są jednak weryfikowane przez rzeczoznawców. Powyższe wynika z zeznań świadka A. G., a także spójnych z nimi twierdzeń powoda, który przyznał, że podwyższenie sumy ubezpieczenia następowało na jego ustny wniosek i nic nie wie by w okresie kilkunastu lat kiedy ochroną ubezpieczeniową były objęte te budynki, zostały one kiedykolwiek poddane wycenie. Każdorazowo natomiast po zaistnieniu zdarzenia odszkodowawczego szkoda jest wyceniana.

W celu ustalenia wysokości szkody w budynkach powoda jakie były następstwem zaistniałego pożaru Sąd powołał biegłego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości. Sąd korzystając z uprawnienia zawartego w art. 233 § 1 k.p.c. oparł się w pełni na opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości G. M.. Zatem w oparciu o opinię biegłego, uwzględniającą OWU, przyjęto że wartość rzeczywista budynków powoda wynosiła 117 300zł, natomiast wysokość kosztów uprzątnięcia miejsca zdarzenia po zaistnieniu szkody to 21 500 zł, łącznie zatem szkoda powoda wynosi 138 800 zł. Powód otrzymał od pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 27 318,42 zł. W związku z powyższym Sąd zasądził tytułem odszkodowania dodatkowo na rzecz powoda kwotę 111.481,58 zł, która stanowi różnicę pomiędzy świadczeniem należnym (138 800zł), a wypłaconym przez pozwanego (27 318,42 zł). Powyższa wysokość odszkodowania uwzględnia rzeczywiste straty jakie powód poniósł w związku z pożarem budynków, które są następstwem tego zdarzenia i były objęte zakresem ubezpieczenia przez pozwanego. Nie

budzi przy tym wątpliwość przyjęta przez biegłego wartość zużycia przedmiotowych budynków, stanowiąca składnik wyliczenia wartości rzeczywistej. W tym miejscu należy wskazać, że powoływanie się przez pozwanego na wytyczne, jakimi kieruje się on ustalając wysokość szkody, nie może skutkować zdyskwalifikowaniem opinii biegłego. Podobnie bez znaczenia dla ustaleń przyjętych w powyższym zakresie pozostaje kwestia zamieszkiwania powoda w budynku jednorodziennym, poza tym twierdzenia pozwanego, iż powód nie zamieszkiwał przed zdarzeniem w tym budynku są gołosłowne, nie wykazano w żaden sposób.

Konkludując należy podnieść, że zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Według art. 361 § 1 i § 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone. Z przepisu art. 361 § 2 k.c. wynika, że szkoda polega albo na stracie, którą poniósł poszkodowany (*damnum emergens*), albo pozbawieniu poszkodowanego korzyści, które mógłby uzyskać, gdyby mu szkody nie wyrządzone (*lucrum cessans*). W niniejszej sprawie było niewątpliwym, że powód poniósł stratę z związku z wystąpieniem pożaru. Stratą jest pomniejszenie majątku poszkodowanego polegające w szczególności na zmniejszeniu, uszczupleniu aktywów poprzez zniszczenie, utratę lub uszkodzenie określonych składników majątkowych albo obniżenie ich wartości (por. A. Rzetecka – Gil, komentarz, LEX/el. 2011). Mając w polu widzenia te uwagi zasądzone na rzecz powoda kwotę 111.481,58 zł, natomiast w pozostałej części powództwo oddalono.

W świetle stosownych decyzji organów administracji nakazujących powodowi rozbiórkę budynków, które uległy pożarowi, jako niezrozumiałą należy ocenić zarzut, że powód po tym zdarzeniu nie podjął prac związanych z zabezpieczeniem i odbudową budynków, co zdaniem pozwanego spowodowało ich dalszą degradację. Powód postąpił zgodnie z obligującymi go do rozbiórki decyzjami, zatem nie sposób czynić mu z tego powodu zarzutu. Potencjalna możliwość odbudowy zniszczonych budynków, nie oznacza że taka należało postąpić. W świetle opinii biegłego postępowanie takie byłoby nieracjonalne, przez wszystkim z ekonomicznego punktu widzenia.

Powód domagał się zasądzenia ustawowych odsetek od dnia 5 września 2014 r., a więc od dnia następnego po wydaniu decyzji, w której przyznano świadczenie jedynie w części uwzględniające jego żądanie wypłaty odszkodowania w pełnej wysokości określonej sumą ubezpieczeniową, w tym terminie zatem pozwany na pewno opóźniał się ze spełnieniem świadczenia.

Orzeczono na podstawie zawartej przez powoda polisy ubezpieczenia budynków k. 18-19 i na podstawie art. 805 § 1 k.c. oraz § 15 ust. 1 pkt 2 a i b OWU i §5 ust.1 pkt 2 OWU.

O ustawowych odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 kc w zw. z art. 817 kc.

4. Koszty procesu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 113 ust. 1 i ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2014, 1025 tekst jednolity). Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego był §2 ust. 1 i 2, §4, §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002r., nr 163, poz. 1348 ze zm.) oraz §2 ust. 1 i 2, §4, §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002r., nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Powód żądał w tym procesie zasądzenia kwoty 272.681,58 zł, a zasądzono na jego rzecz kwotę 111.481,58zł. Powództwo uwzględniono więc w 40,88%, co oznacza, że to na powodzie istnieje obowiązek stosunkowego zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanego w sprawie.

Powód poniósł w tej sprawie koszty procesu w kwocie 7 217 zł (koszy zastępstwa adwokackiego 7 200zł, opłaty od pełnomocnictwa 17 zł), zaś pozwany w kwocie 9 217 zł (koszy zastępstwa radcy prawnego 7 200 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł, zaliczka na wynagrodzenie biegłego 2000 zł). Suma kosztów procesu obu stron to 16.434 zł. Z tej kwoty 40,88% to 6.718,22 zł. W tej wysokości koszty procesu powinien ponieść pozwany. Różnica kosztów, które pozwany poniósł (9 217 zł), oraz tych które powinien ponieść (6 718,22 zł) to kwota 2.498,78 zł. Taką kwotę zasądzono tytułem zwrotu kosztów procesu od powoda na rzecz pozwanego.

Skarb Państwa poniósł koszty, na które złożyła się opłata od pozwu w wysokości 13.635 oraz wynagrodzenie za opinię biegłego w kwotach 867,75 zł i 163,44 zł, łącznie 14.666,19 zł. Z tej kwoty 40,88% to 5.995,54 zł. W tej wysokości koszty sądowe obciążają pozwanego. Z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda należy zatem ściągnąć kwotę 8.670,65 zł.